

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 86

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 6 februarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 629 din 15 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) și ale art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	2–5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 25 din 11 noiembrie 2019 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	6–14
ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE	
603. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale candidatului independent Marian-Stanoevici Bogdan-Dragoș-Aureliu, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019	15
681. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului Neamul Românesc, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.....	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 629

din 15 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) și ale art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și ale art. 339 din Codul de procedură penală”, excepție ridicată de Sorin Grațianu în Dosarul nr. 407/46/2016 al Judecătoriei Costești și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.53D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor criticate din Codul de procedură penală, deoarece autorul excepției dorește modificarea regulilor de competență în funcție de calitatea procurorului care efectuează urmărirea penală, or, Curtea Constituțională nu poate modifica texte de lege. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, se arată că acest text de lege este folosit pentru a demonstra neconstituționalitatea dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală. Or, această critică este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 178 din Codul de procedură penală oferă suficiente garanții ale accesului liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din Camera de Consiliu — judecătorul de cameră preliminară din 10 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 407/46/2016, **Judecătoria Costești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și ale art. 339 din Codul de procedură penală**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de petentul Sorin Grațianu, în cadrul soluționării plângerii formulate de autorul acesteia împotriva Ordonanței de clasare nr. 1.533/P/2014, emisă la data de 15 octombrie 2015

de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Costești, și a Ordonanței nr. 32/II/2/2016, emisă de prim-procurorul de pe lângă Tribunalul Argeș.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală contravin prevederilor constituționale, deoarece „procesul nu este echitabil în ceea ce privește drepturile procesuale fundamentale” și instituie un „tratament discriminatoriu aplicat părților procesuale în raport cu organele de urmărire penală”. Cât privește încălcarea art. 24 din Constituție, se susține că, în materie de expertize, acordându-se părților numai „dreptul la studierea raportului” ce le precedă, fără a-l putea contesta, se încalcă principiul de drept *audiatur et altera pars*.

6. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a „dispozițiilor art. 339 din Codul de procedură penală”, excepție ridicată la primul termen, în fața instanței de judecată, autorul acesteia susține că aceste dispoziții sunt neconstituționale, deoarece „plângerea formulată trebuia soluționată de o instanță superioară în grad, raportat la faptul că plângerea formulată împotriva ordonanței de clasare a fost soluționată de prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș”. În acest sens, consideră că „instanța competentă să soluționeze plângerea formulată în acest caz era Curtea de Apel Pitești”.

7. **Judecătoria Costești** și-a exprimat opinia în sensul că dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor invocate din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Cu privire la dispozițiile art. 339 din Codul de procedură penală, consideră că acestea nu aduc atingere art. 16 din Constituție și nici art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Așa cum instanța de contencios constituțional a stabilit în mod constant în jurisprudența sa, principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite. Nu se poate susține existența unei astfel de discriminări, deoarece nu este incident în cauză niciunul dintre criteriile de discriminare prezente în art. 4 din Constituție, textele de lege criticate aplicându-se nediferențiat tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică, fără privilegii și fără discriminări. Drepturile fundamentale reprezintă o constantă a personalității cetățeanului, o șansă egală acordată fiecărui

individ și, din această cauză, principiul egalității cuprinde egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, iar nu egalitatea de tratament juridic aplicat unei categorii de cetățeni în comparație cu alta. Or, în cauză, prevederile legale criticate stabilesc competența în soluționarea plângerii împotriva actelor procurorului, respectiv pe cale ierarhică în cadrul Ministerului Public, astfel încât plângerea împotriva măsurilor luate sau efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În cazul în care măsurile și actele sunt ale prim-procurorului, ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori ale procurorului șef de secție al parchetului ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de către procurorul ierarhic superior. De asemenea, consideră că dispozițiile legale criticate nu afectează dreptul persoanei la un proces echitabil și soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, drepturi garantate de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În ceea ce privește art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, apreciază că acesta nu este incident în cauză.

10. **Avocatul Poporului** precizează că, referitor la dispozițiile art. 339 din Codul de procedură penală, își menține punctul de vedere astfel cum a fost menționat în Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, întrucât textul criticat nu este de natură să împiedice liberul acces la justiție ori să îngreuească părții dreptul la un proces echitabil ori la apărare, câtă vreme partea are asigurat accesul la o instanță de judecată. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate aduse art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, apreciază că principiul denegării de dreptate, instituit prin aceste prevederi, nu aduce nicio atingere dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție ori dreptul la apărare, ci, dimpotrivă, conduce la crearea cadrului necesar ocrotirii acestor drepturi fundamentale.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este reținut în încheierea de sesizare a Curții Constituționale din 10 februarie 2017, îl constituie dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 4 din Legea nr. 303/2004 au fost modificate și completate prin art. I pct. 5 și 6 din Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul

judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 15 octombrie 2018. Ca urmare a acestor modificări și completări, conținutul normativ al art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 se regăsește, în prezent, într-o formă identică, în art. 4 alin. (4) din aceeași lege, având următorul conținut: „*Judecătorii nu pot refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă*”, însă Curtea va reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018, dispoziții aplicabile litigiului în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

14. De asemenea, referitor la obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, în plângerea formulată la data de 28 martie 2016 împotriva Ordonanței nr. 32/II/2016 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș, petentul precizează că, „în cazul în care chiar de la primul termen nu se va consemna irelevanța juridică a ordonanței criticate”, invocă excepția de neconstituționalitate a „art. 286 din Codul de procedură penală (ca fiind incomplet, neprevăzând expres situații ca cea de față), vizavi de prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție”. Ulterior, prin precizările depuse la dosar la data de 23 octombrie 2016, petentul ridică excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală [menționând, din eroare, art. 179 alin. (5) din Codul de procedură penală, însă art. 179 nu are alin. (5)]. În acest sens, prin precizările sus-amintite, petentul menționează faptul că, în cazul în care instanța nu va ține cont de textele din Codul de procedură penală, „îi va opune mai întâi” prevederile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, iar, apoi, prevederile art. 99 lit. s) din Legea nr. 303/2004 [potrivit cărora „*Constituie abateri disciplinare: [...] s) utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești sau al actelor judiciare ale procurorului ori motivarea în mod vădit contrar raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat.*”]. Astfel, petentul concluzionează că, dacă instanța nu va ține cont de aceste dispoziții de lege, atunci invocă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală. Prin Încheierea din 16 decembrie 2016, instanța arată că, în ceea ce privește „excepția de neconstituționalitate a art. 99 lit. s) din Legea nr. 303/2004, ce vizează «motivarea vădit contrar raționamentului juridic», petentul face trimitere la art. 16 alin. (1) din Constituție, în opinia sa fiind evident tratamentul discriminatoriu aplicat părților procesuale în raport cu organele de urmărire penală”. Ulterior, prin Încheierea din 3 februarie 2017, judecătorul de cameră preliminară a pus în discuție excepția de neconstituționalitate a „prevederilor art. 99 din Legea nr. 303/2004, invocată de petent”. Având în vedere aceste aspecte și analizând actele dosarului, Curtea reține că petentul nu a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 99 lit. s) din Legea nr. 303/2004, ci doar a invocat aceste prevederi de lege în susținerea plângerii, pentru a demonstra unul dintre motivele formulării acestei plângeri, respectiv nulitatea expertizei dispuse prin ordonanța de clasare criticată. De asemenea, examinând notele autorului excepției prin care invocă excepția de neconstituționalitate (și anume precizările depuse la dosar la data de 23 octombrie 2016), Curtea observă că acesta critică, în realitate, dispozițiile art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală [menționând din eroare art. 179 alin. (5) din Codul de procedură penală, însă art. 179 nu are alin. (5)]. Totodată, așa cum este precizat în Încheierea de sesizare a Curții Constituționale din 10 februarie 2017, la primul termen de judecată, petentul a invocat și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 339 din Codul de procedură penală.

15. Prin urmare, Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din actele dosarului, îl constituie dispozițiile art. 178 alin. (5) și ale art. 339 din Codul de procedură penală, precum și cele ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018, dispoziții care au următorul conținut:

— Art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală: *„În situația în care expertiza a fost efectuată în lipsa părților ori a subiecților procesuali principali, aceștia sau avocatul lor sunt încunoștințați cu privire la întocmirea raportului de expertiză și cu privire la dreptul la studierea raportului.”;*

— Art. 339 din Codul de procedură penală (*„Plângerea împotriva actelor procurorului”*): *„(1) Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă, după caz, de prim-procurorul parchetului, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

(2) În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului, ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel, ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător atunci când ierarhia funcțiilor într-o structură a parchetului e stabilită prin lege specială.

(4) În cazul soluțiilor de clasare, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copieii actului prin care s-a dispus soluția.

(5) Ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva soluțiilor, actelor sau măsurilor nu mai pot fi atacate cu plângere la procurorul ierarhic superior și se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.

(6) Dispozițiile art. 336—338 se aplică în mod corespunzător, dacă legea nu dispune altfel.”;

— Art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018: *„Judecătorii nu pot refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.”*

16. În ceea ce privește invocarea art. 339 din Codul de procedură penală, Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate susține că plângerea formulată la instanță împotriva soluției de respingere a plângerii împotriva soluției de clasare trebuia soluționată de o instanță superioară în grad prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș, iar nu de instanța competentă să judece cauza în primă instanță. Așadar, autorul excepției de neconstituționalitate critică, în realitate, dispozițiile art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală (*„Plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată”*), având următorul conținut: *„Persoana a cărei plângere împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere, în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.”*

17. În concluzie, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 178 alin. (5) și ale art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

18. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale

cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține, referitor la dispozițiile art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală, că acestea vizează procedura efectuării expertizei în lipsa părților ori a subiecților procesuali principali, situație în care aceștia sau avocatul lor sunt încunoștințați cu privire la întocmirea raportului de expertiză și cu privire la dreptul la studierea raportului. Or, analizând actele dosarului, Curtea reține că judecătorul de cameră preliminară a admis plângerea formulată de petentul-autor al excepției, a desființat Ordonanța de clasare nr. 1.533/P/2014, emisă la data de 15 octombrie 2015 de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Costești, și Ordonanța nr. 32/II/2/2016, emisă de prim-procurorul de pe lângă Tribunalul Argeș, și a trimis cauza la Parchetul de pe lângă Judecătoria Costești, în vederea completării urmăririi penale în Dosarul de urmărire penală nr. 1.533/P/2014. Din examinarea conținutului celor două ordonanțe, Curtea reține că, în speță, nu s-a dispus efectuarea vreunei expertize, în cadrul probatoriului administrat în cauză.

20. Așadar, ținând cont de conținutul dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală și de obiectul litigiului în cadrul căruia s-a invocat excepția de neconstituționalitate, în speță nefiind efectuată vreo expertiză, dispozițiile art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală nu au legătură cu soluționarea cauzei în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate. În concluzie, întrucât, potrivit art. 29 alin. (1) teza finală din Legea nr. 47/1992, dispozițiile de lege care formează obiect al excepției de neconstituționalitate trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

21. Cu privire la dispozițiile art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală, autorul excepției susține că acestea contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3), precum și celor ale art. 6 paragraful 1 din Convenție, privind dreptul la un proces echitabil, deoarece „plângerea formulată trebuia soluționată de o instanță superioară în grad, raportat la faptul că plângerea formulată împotriva ordonanței de clasare a fost soluționată de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș”. În acest sens, consideră că „instanța competentă să soluționeze plângerea formulată în acest caz era Curtea de Apel Pitești”. Curtea reține că autorul excepției a formulat, în temeiul art. 339 din Codul de procedură penală, plângere împotriva Ordonanței de clasare nr. 1.533/P/2014, emisă la data de 15 octombrie 2015 de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Costești. Prin Ordonanța nr. 32/II/2/2016, emisă de prim-procurorul de pe lângă Tribunalul Argeș, s-a respins această plângere. Ulterior, în temeiul art. 340 din Codul de procedură penală, autorul excepției a formulat plângere la judecătorul de cameră preliminară de la Judecătoria Costești, căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță și care a admis plângerea, a desființat cele două ordonanțe și a trimis cauza la Parchetul de pe lângă Judecătoria Costești în vederea completării urmăririi penale.

22. Curtea reține că normele procesuale criticate se referă la competența instanței de soluționare a plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată, competență care aparține judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Așa cum a reținut Curtea, prin Decizia nr. 183 din 28 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 9 mai 2019, paragrafele 20 și 21,

sau prin Decizia nr. 265 din 23 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 434 din 31 mai 2019, paragrafele 19 și 20, plângerea împotriva actelor de urmărire penală poate fi formulată oricând în cursul urmăririi penale, legea neinstituind un termen în acest sens. Plângerea împotriva actelor de urmărire penală ale procurorului este soluționată, potrivit art. 339 din Codul de procedură penală, de procurorul ierarhic superior celui care a efectuat actul. Potrivit art. 338 și art. 339 alin. (6) din același act normativ, plângerea trebuie rezolvată în termen de cel mult 20 de zile de la primirea acesteia de către organul competent. Așa fiind, Curtea a reținut că nu poate fi primită critica referitoare la afectarea accesului liber la justiție, deoarece, odată rezolvată de către procuror, în condițiile art. 327 din Codul de procedură penală, cauza penală va putea fi supusă cenzurii judecătorului de cameră preliminară, ocazie cu care partea interesată va putea critica inclusiv acele acte ale procurorului care au fundamentat soluția pronunțată. De asemenea, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 183 din 28 martie 2019, precitată, paragraful 23, că atunci când procurorul va emite o ordonanță prin care clasează cauza, aceasta va putea ajunge, de asemenea, la judecătorul de cameră preliminară în fața căruia, în condițiile art. 341 alin. (2) teza finală din Codul de procedură penală, petentul și intimații pot formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

23. Cât privește critica de neconstituționalitate potrivit căreia „plângerea formulată trebuia soluționată de o instanță superioară în grad, raportat la faptul că plângerea formulată împotriva ordonanței de clasare a fost soluționată de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș”, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată. Așa cum a statuat Curtea Constituțională, în mod constant, în jurisprudența sa, este de competența exclusivă a legiuitorului să instituie regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești. Este, de altfel, o soluție care rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2), potrivit căreia „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*” (a se vedea, în acest sens, Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Astfel, dispozițiile art. 340

alin. (1) din Codul de procedură penală, care prevăd că plângerea se soluționează de judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, nu încalcă dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei, de către o instanță independentă și imparțială, instituit de lege.

24. Totodată, Curtea reține că dispozițiile art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală referitoare la competența instanței de soluționare a plângerilor împotriva soluțiilor procurorului de neurmărire sau netrimiteri în judecată se corelează cu cele ale art. 56 alin. (6) din Codul de procedură penală, referitoare la competența procurorului, potrivit căreia „este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel”. În acest context, din moment ce procurorul competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală este procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza, este firesc ca plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteri în judecată dispuse de acest procuror să se soluționeze de instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Rațiunea reglementării competenței instanței căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță subzistă chiar și în situația din speță, în care ordonanța de clasare a fost emisă de prim-procurorul de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Costești, iar plângerea formulată în temeiul art. 339 din Codul de procedură penală a fost respinsă de procurorul ierarhic superior celui care a efectuat actul, și anume de prim-procurorul de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș, dând eficiență principiului constituțional al controlului ierarhic ce guvernează numai activitatea procurorilor.

25. În final, cu privire la criticile referitoare la dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, fiind invocate doar în susținerea unuia dintre motivele plângerii formulate de autorul excepției de neconstituționalitate.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Sorin Grațianu în Dosarul nr. 407/46/2016 al Judecătoriei Costești.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Costești și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 25

din 11 noiembrie 2019

Dosar nr. 2.060/1/2019

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Rodica Cosma	— judecător la Secția penală
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală
Florentina Dragomir	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Săndel Lucian Macavei	— judecător la Secția penală
Ștefan Pistol	— judecător la Secția penală
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Constantin Epure	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Mioara Iolanda Grecu	— judecător la Secția I civilă
Georgeta Stegaru	— judecător la Secția I civilă
Maria Speranța Cornea	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mona Magdalena Baci	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.060/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală și celor ale art. 27¹ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina-Alina Corbu.

La ședința de judecată participă doamna Marinela Mincă, procuror șef al Serviciului judiciar penal, Secția judiciară a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul magistrat-asistent Florin Nicușor Mihalache desemnat conform art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Magistratul-asistent referă cu privire la obiectul recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.060/1/2019, aflat pe rolul completului de judecată, precum și cu privire la faptul că judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 473 alin. (4) din Codul de procedură penală, doamna judecător Lucia Tatiana Rog — judecător la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, raportul întocmit fiind depus la dosar și comunicat membrilor completului.

A mai învederat că, la dosar, au fost transmise punctele de vedere ale facultăților de drept din cadrul universităților din Cluj-Napoca și Timișoara, punctul de vedere al Direcției legislație din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, punctele de vedere ale curților de apel și hotărâri relevante în materie, pronunțate de instanțele judecătorești.

După prezentarea referatului cauzei, președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că în cauză nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a acordat cuvântul reprezentantului Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție asupra admisibilității recursului în interesul legii.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Marinela Mincă, a învederat că recursul în interesul legii a fost promovat ca urmare a constatării unei practici neunitare privind „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018”.

Cu privire la admisibilitatea recursului în interesul legii, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 471 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, învederând că prin prezenta sesizare se urmărește interpretarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, în cauză nefiind incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 206/2013, decizie prin care instanța de contencios constituțional a sancționat Decizia nr. 8/2010, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție cu ocazia soluționării unui recurs în interesul legii, recurs care nu a vizat o problemă de practică neunitară.

Cu toate acestea, chiar în Decizia nr. 206/2013, Curtea Constituțională a evocat revenirea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra jurisprudenței sale în privința efectelor deciziilor Curții Constituționale, în acest sens fiind menționate Decizia nr. 3 din 4 aprilie 2011, pronunțată în recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 mai 2011, și Decizia nr. 11 din 8 octombrie 2012, pronunțată în recursul în interesul legii și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 734 din 31 octombrie 2012.

Față de aspectele învederate, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a învederat că, prin Decizia nr. 206/2013, Curtea Constituțională a avut în vedere doar deciziile pronunțate în recursuri în interesul legii prin care s-au negat efectele deciziilor proprii de admitere.

În continuare, a precizat că, în prezent, Curtea Constituțională menține același punct de vedere, în acest sens fiind Decizia nr. 683/2018 care, în paragraful 20, a evocat Decizia nr. 6 din 28 februarie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 284 din 24 aprilie 2017, prin care Înalta Curte a validat efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015, iar prin Decizia nr. 651/2018, Curtea Constituțională, în paragraful 48, a evocat, în mod pozitiv, Decizia nr. 6 din 28 februarie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

De asemenea, prin Decizia nr. 454/2018 s-a subliniat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența să se pronunțe în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale sau să dea dezlegări obligatorii care contravin deciziilor Curții Constituționale. Or, *per a contrario*, sunt admisibile recursurile în interesul legii prin care sunt validate efectele deciziilor Curții Constituționale.

În raport cu dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat să se constate că practica instanțelor judecătorești este neunitară după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, iar prin prezentul recurs în interesul legii se solicită interpretarea art. 155 alin. (1) din Codul penal, ca urmare a intervenirii acestei decizii.

Referitor la deciziile completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală prin care s-au respins, ca inadmisibile, sesizările care vizau decizii ale Curții Constituționale, a precizat că nu sunt aplicabile în cauză, întrucât cele două mecanisme de interpretare a legii sunt diferite și pornesc de la premise diferite.

În raport cu aceste considerente, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că prezentul recurs în interesul legii îndeplinește exigențele de admisibilitate prevăzute de art. 471 și art. 472 din Codul de procedură penală.

Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a reținut dosarul în pronunțare asupra admisibilității recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept care a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii formulat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, înregistrat la Înalta Curte de Casație și Justiție sub nr. 2.060/1/2019, s-a arătat că în practica judiciară națională nu există un punct de vedere unitar privind „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018”.

2. Examenul jurisprudențial

În urma verificării jurisprudenței la nivel național s-a constatat că interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din

Codul penal, ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, nu se realizează unitar, unele instanțe considerând că sunt operabile numai termenele generale de prescripție prevăzute în actuala reglementare, în timp ce alte instanțe au considerat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal continuă să producă efecte, dar singurele acte care pot avea ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale sunt cele care se comunică suspectului sau inculpatului.

Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

2.1. Într-o primă orientare jurisprudențială, minoritară, s-a apreciat că, ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, întreruperea cursului prescripției răspunderii penale nu mai este posibilă potrivit art. 155 alin. (1) din Codul penal, în prezent fiind operabile numai termenele generale de prescripție prevăzute în actuala reglementare. În consecință, instanțele au dispus încetarea procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, cu aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, în toate cauzele în care au constatat împlinirea termenelor generale de prescripție a răspunderii penale.

În acest sens s-a reținut că Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 nu este una interpretativă, ci este o decizie simplă prin care se declară neconstituționalitatea prevederilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, în care se regăsea sediul materiei cauzelor de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale.

Or, în lipsa definirii cauzelor de întrerupere a prescripției răspunderii penale, instanța este obligată să aplice dispozițiile referitoare la prescripția răspunderii penale prevăzute de art. 154 din Codul penal, întrucât nu poate să aplice legea prin analogie sau să suplinească lipsa unei reglementări penale exprese privind cauzele întreruperii prescripției.

Chiar dacă în finalul considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 rezultă, cu destul de multă claritate, că prevederile referitoare la cauzele de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale din vechiul cod respectă standardul de previzibilitate impus de legea fundamentală, instanței de judecată nu îi este permisă o reformulare a conținutului normei care a făcut obiectul analizei în scopul de a-l face compatibil cu prevederile constituționale, întrucât această reformulare a normei de drept ar presupune o reactivare a unei prevederi din vechea reglementare care a fost abrogată expres prin intrarea în vigoare a noului Codul penal. Mai mult, instanțele de judecată nu au competența de a completa dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, aceasta fiind o prerogativă exclusivă a legiuitorului.

În concluzie, s-a arătat că *în prezent sunt aplicabile doar termenele generale de prescripție a răspunderii penale, a căror întrerupere nu mai este posibilă* în raport cu împrejurarea că legiuitorul a rămas în pasivitate, contrar dispozițiilor art. 147 din Constituție.

2.2. Într-o a doua orientare jurisprudențială, majoritară, s-a susținut că, în prezent, în interpretarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, cauza de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale constând în îndeplinirea unor acte de procedură în cauză își produce efectele numai în ipoteza actelor de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicate suspectului sau inculpatului, Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 fiind una interpretativă. Astfel, deși dispozitivul acestei decizii nu este unul specific unei decizii de interpretare, acesta trebuie corelat cu considerentele, rezultând concluzia că decizia respectivă este una de interpretare prin care Curtea Constituțională constată că este neconstituțională o anume soluție legislativă.

Analiza considerentelor Deciziei nr. 297/2018 demonstrează, fără echivoc, că instanța de contencios constituțional a stabilit că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal rămân în fondul activ al legislației și continuă să producă efecte, dar singurele acte care pot avea ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale sunt cele care se comunică suspectului sau inculpatului.

De altfel, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională a stabilit că atât dispozitivul, cât și considerentele deciziilor sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

S-a arătat că prin Decizia Curții Constituționale nu s-a declarat neconstituțional întregul art. 155 din Codul penal, ci numai soluția legislativă care prevedea întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, astfel că dispozițiile alin. (4) ale aceluiași articol privind prescripția specială sunt aplicabile.

Așadar, instanțele de judecată nu pot extinde efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 la întreaga instituție a întreruperii răspunderii penale, ci trebuie să se limiteze doar la ceea ce a avut în vedere instanța de contencios constituțional în motivarea soluției.

Concluzionând, susținătorii acestei orientări au arătat că, față de lipsa de intervenție a legiuitorului pentru modificarea prevederilor neconstituționale, în prezent, întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se produce în condițiile reținute de paragraful 34 al Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv *doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal.*

2.3. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

În două decizii de admitere a recursului în casație, instanța supremă, în esență, a reținut că în interpretarea art. 155 alin. (1) din Codul penal instanța este obligată a porni de la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 în condițiile în care, pe de o parte, deciziile instanței de contencios constituțional sunt general obligatorii, iar, pe de altă parte, acest caracter este atașat nu doar dispozitivului, ci și considerentelor deciziei.

Prin raportare la aceste considerente, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că întreruperea cursului termenului de prescripție se poate realiza doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuie comunicat, în cauză în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat, așa cum a statuat expres Curtea Constituțională.

În același sens sunt și deciziile nr. 290/A din 6 noiembrie 2018, nr. 306/A din 22 noiembrie 2018 ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție; Decizia nr. 142 din 27 mai 2019 a Completului de 5 judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Dispoziții legale aplicabile

Codul penal

Art. 155. — **Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale**

(1) *Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.*

(2) *După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.*

(3) *Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.*

(4) *Termenele prevăzute la art. 154, dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.*

(5) *Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale.*

Decizia Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25 iunie 2018

„Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Coriolan Secară și Nela Mirela Secară în Dosarul nr. 2.635/111/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională”.

Paragraful 31: „prevederile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt lipsite de previzibilitate și, totodată, contrare principiului legalității incriminării, întrucât sintagma „oricărui act de procedură” din cuprinsul acestora are în vedere și acte ce nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului, nepermițându-i acestuia să cunoască aspectul întreruperii cursului prescripției și al începerii unui nou termen de prescripție a răspunderii sale penale.”

Paragraful 34: „Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauză în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat.”

Codul penal din 1969

Art. 123. — *Întreruperea cursului prescripției*

Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 122 se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal.

După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.

Constituția României

Art. 147. — *Deciziile Curții Constituționale*

(1) *Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. [...]*

(4) *Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.*

4. Punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că soluția legală în materie este ilustrată de cea de-a doua orientare jurisprudențială, respectiv că întreruperea cursului prescripției răspunderii penale constând în îndeplinirea unor acte de procedură în cauză își produce efectele numai în ipoteza actelor de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicate suspectului sau inculpatului.

În susținerea acestui punct de vedere procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că prin Decizia nr. 297/2018 Curtea Constituțională a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Așadar, Curtea Constituțională nu a declarat neconstituțional tot alin. (1) al art. 155 din Codul penal, ci doar sintagma „oricărui act de procedură în cauză” din cuprinsul textului legal. Pe cale de consecință, chiar dacă textul legal apare ca fiind unul inform, acesta nu este ieșit din fondul activ al legislației, iar instituția întreruperii cursului prescripției răspunderii penale nu a fost declarată neconstituțională în întregul său.

În aceste condiții, instanței de judecată îi revine obligația de a aplica prevederea legală pornind de la considerentele deciziei, neputând considera că este în imposibilitate de interpretare a conținutului textului.

În considerentele deciziei, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal instituie o soluție legislativă de natură a crea persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite (paragraful 30).

De asemenea, prin paragraful 34 din decizia mai sus menționată, Curtea Constituțională a constatat că „soluția legislativă anterioară, prevăzută de art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat”.

Totodată, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a precizat că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, cu valoare de principiu, că forța obligatorie care însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care aceasta se sprijină.

În același sens sunt și dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituția României și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care consacră obligația de conformare cu deciziile Curții Constituționale, indiferent de tipul acestora (simple sau interpretative), iar în cazul celor interpretative urmând ca practica judiciară să se adapteze în conformitate cu interpretarea dată normei de către instanța de contencios constituțional.

Prin deciziile interpretative se constată constituționalitatea sau neconstituționalitatea, într-o anumită interpretare, a textului de lege supus controlului de constituționalitate, textul de lege putând fi în continuare aplicat, însă în interpretarea obligatorie stabilită de Curtea Constituțională, respectiv cu eliminarea acelei interpretări constatate ca fiind neconstituțională.

Din această perspectivă, prin Decizia nr. 297/2018, Curtea Constituțională nu a constatat numai neconstituționalitatea soluției legislative care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, din cuprinsul art. 155 alin. (1) din Codul penal, ci a oferit o interpretare sintagmei respective prin trimiterea la reglementarea din cuprinsul art. 123 al Codului penal de la 1969 care prevedea întreruperea cursului prescripției

răspunderii penale prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat, statuând astfel că numai în această interpretare legea devine previzibilă.

Așadar, Curtea Constituțională nu a înțeles să considere că nu ar mai exista instituția prescripției speciale a răspunderii penale, ci a statuat, în considerente, că soluția legislativă ce corespunde exigențelor Constituției este cea reglementată în art. 123 alin. 1 din Codul penal anterior.

5. Punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a apreciat că recursul în interesul legii care formează obiectul prezentului dosar este inadmisibil, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție are competența de a asigura, pe calea recursului în interesul legii, interpretarea și aplicarea unitară a legii, iar nu stabilirea efectelor deciziilor Curții Constituționale, în speță a efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018.

6. Punctele de vedere ale curților de apel

Prin punctele de vedere transmise de către curțile de apel se constată că practica judiciară referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, este neunitară.

Într-o primă orientare, majoritară, exprimată de Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara, s-a apreciat că Decizia Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 este o decizie de interpretare, iar dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal rămân în fondul activ al legislației și continuă să producă efecte, dar singurele acte care pot avea ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale sunt cele care se comunică suspectului sau inculpatului.

La nivelul curților de apel Alba Iulia, Bacău, Cluj, Constanța, Ploiești și Timișoara a fost identificată și o opinie minoritară, în sensul că textul de lege din cuprinsul art. 155 alin. (1) din Codul penal a fost declarat neconstituțional prin Decizia Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, astfel încât instituția întreruperii prescripției răspunderii penale nu își mai găsește aplicabilitate.

7. Punctele de vedere ale facultăților de drept

7.1. Punctul de vedere al facultății de drept — Catedra de drept penal din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Facultatea de Drept — Catedra de drept penal — din cadrul Universității Babeș-Bolyai a apreciat că, în interpretarea art. 155 alin. (1) din Codul penal, ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, cursul termenului prescripției răspunderii penale se va considera întrerupt prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal.

În soluționarea acestei probleme de drept s-a apreciat că trebuie pornit de la calificarea Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018. Așa cum este cunoscut, deciziile Curții Constituționale prin care se admite o excepție făceau obiectul

unei clasificări bipartite, care distingea între deciziile de neconstituționalitate propriu-zise (prin care se constata neconstituționalitatea totală sau parțială a unui text de lege) și deciziile interpretative (prin care se atribuia unei noțiuni utilizate de legiuitor un înțeles menit să păstreze textul de lege examinat în limitele constituționalității). De dată mai recentă, jurisprudența Curții a consacrat o a treia categorie de decizii, respectiv cele prin care se constată *neconstituționalitatea unei soluții legislative*. Această categorie nu se suprapune cu cea a deciziilor interpretative *stricto sensu* pentru că demersul Curții Constituționale nu vizează atribuirea unei noi (sau unei anumite) semnificații unui termen sau unei sintagme din cuprinsul normei.

De asemenea, deciziile analizate nu pot fi calificate nici ca decizii prin care se constată neconstituționalitatea propriu-zisă, dat fiind că în acest caz dispozitivul nu face referire la neconstituționalitatea unui articol de lege.

Efectele atașate, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, unei decizii de constatare a neconstituționalității *unei dispoziții legale* nu pot fi asociate unei astfel de decizii. Un argument suplimentar în acest sens este dat tocmai de rațiunea recurgerii la o decizie de constatare a neconstituționalității *soluției legislative*, și nu a textului legal. Prin acest procedeu Curtea Constituțională vrea să evite tocmai efectele prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție, a căror intervenție ar fi contrară scopului urmărit prin decizie. Două exemple sunt edificatoare sub acest aspect. Prin Decizia nr. 224/2017 Curtea Constituțională a constatat că *soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal*, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, *este neconstituțională*. A recunoaște acestei decizii efectele prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituție ar conduce la dezincriminarea faptei de a conduce fără permis și alte categorii de vehicule, soluție ce ar contraveni însăși rațiunii ce a stat la baza deciziei Curții, întrucât ar lipsi și mai mult de protecție valori importante protejate constituțional. Tot astfel, prin Decizia nr. 67/2015, Curtea Constituțională a constatat că *soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002*, care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din aceeași lege, și care nu a comis o infracțiune gravă, este neconstituțională. Efectul acestei decizii nu a fost în niciun caz cel prevăzut de art. 147 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia ar fi urmat ca dispoziția din art. 19 din Legea nr. 682/2002 să își înceteze aplicabilitatea — cu consecința pierderii pentru viitor a beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei aplicabile martorului ce a comis o infracțiune gravă. Dimpotrivă, așa cum arată chiar Curtea în considerentele deciziei evocate, *„neconstituționalitatea discriminării astfel constatate are ca rezultat acordarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege și martorilor care au săvârșit infracțiuni ce excedează definiției din art. 2 lit. h) din Legea nr. 682/2002”*.

Așa fiind, deciziile de constatare a neconstituționalității unei soluții legislative se înscriu în categoria denumită în doctrină a *deciziilor manipulative*, care determină o reformulare a conținutului normei, în scopul de a-l face compatibil cu prevederile constituționale. Un examen de jurisprudență arată, fără echivoc, faptul că în marea majoritate a situațiilor, cu sau fără o precizare în acest sens în considerentele deciziei Curții Constituționale, instanțele și parchetele au recurs de îndată la interpretarea și aplicarea textului vizat prin prisma deciziei Curții, chiar dacă acest lucru a însemnat *de facto* o modificare implicită a normei în cauză.

Decizia care a generat sesizarea Înaltei Curți Constituționale în prezenta cauză operează în mod vădit în favoarea persoanelor ce au comis infracțiuni, declarând neconstituțională soluția legislativă care optase pentru extinderea sferei actelor de procedură susceptibile să întrerupă cursul prescripției, urmând regimul expus anterior, în sensul că instanțele sunt ținute să aplice de îndată soluția identificată de Curtea Constituțională ca fiind constituțională.

Prin considerentele deciziei, Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, **îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză**, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat. Cu alte cuvinte, soluția pe care instanțele trebuie să o promoveze este cea potrivit căreia cursul prescripției răspunderii penale se întrerupe doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.

7.2. Punctul de vedere al Facultății de Drept — Catedra de drept penal din cadrul Universității de Vest din Timișoara

Prin punctul de vedere transmis, Facultatea de Drept — Catedra de drept penal din cadrul Universității de Vest din Timișoara a apreciat că modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale este în sensul că, în interpretarea art. 155 alin. (1) din Codul penal, ulterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal.

S-a arătat că, prioritar, se impune realizarea unui examen teoretic pentru a se stabili tipul deciziei care a generat practica neunitară ce face obiectul recursului în interesul legii.

Prin Decizia nr. 297/2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25 iunie 2018), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea *„oricărui act de procedură în cauză”*, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Deși din lecturarea dispozitivului hotărârea apare ca fiind una de admitere, Curtea Constituțională nu a constatat neconstituționalitatea unei legi, a unui articol ori a unei sintagme a textului de lege, ci a declarat neconformă actului fundamental doar o soluție, un mod de interpretare a normei penale. Curtea a argumentat în considerentele deciziei constituționalitatea vechii opțiuni a legiuitorului, în vigoare până la 1 februarie 2014 (aceea a întreruperii cursului prescripției doar prin efectuarea unor acte de procedură ce trebuiau comunicate suspectului sau inculpatului).

Curtea a arătat că structura actuală a textului art. 155 alin. (1) din Codul penal are un înțeles contrar Constituției, acesta nemaiputând fi aplicat în această formă, dar în același timp a indicat, în considerentele deciziei, și care este înțelesul constituțional al normei, impunând ca numai acest înțeles să poată fi avut în vedere de instanțele de judecată.

Așadar, Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 este una cu caracter de interpretare. Dacă ar fi vizat pronunțarea unei decizii simple ori extreme, Curtea Constituțională ar fi folosit în dispozitivul deciziei exprimarea: „sintagma «se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză» din cuprinsul art. 155 din Codul penal este neconstituțională” sau ar fi declarat

contrar Constituției întreg alin. (1) al art. 155 din Codul penal. Un exemplu în acest sens, în care s-a eliminat din norma juridică doar o parte a acesteia, este Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 iulie 2017), prin care Curtea Constituțională a admis excepția și a constatat că sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv din cuprinsul dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională”.

Faptul că, în paragrafele 28—31 ale Deciziei nr. 297/2018, Curtea Constituțională argumentează care este soluția ce se impune în aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, precum și coroborarea acestor argumente cu dispozitivul hotărârii dovedesc, dincolo de orice îndoială, faptul că decizia este una de interpretare, care nu a generat, odată cu publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, încetarea efectelor dispoziției legale analizate, în considerarea art. 147 alin. (1) din Constituția României, așa cum în mod eronat s-a apreciat de o parte a doctrinei și a instanțelor judecătorești.

Deciziile interpretative, numite și intermediare sau cu rezervă de interpretare, sunt acelea în care Curtea folosește exprimarea „dispozițiile (...) sunt constituționale în măsura în care...” sau „dispozițiile (...) sunt neconstituționale în măsura în care...” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 508/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 19 noiembrie 2014, Decizia nr. 405/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, Decizia nr. 302/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 iulie 2017, Decizia nr. 554/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1013 din 21 decembrie 2017).

Atunci când Curtea Constituțională a hotărât în dispozitivul deciziei că numai o anumită interpretare a legii este conformă cu Constituția, se menține prezumția de constituționalitate a textului în această interpretare, dar sunt excluse din cadrul constituțional toate celelalte interpretări posibile (Decizia nr. 1.422 din 20 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 13 decembrie 2011).

Prin urmare, dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt în vigoare, în interpretarea ce rezultă din coroborarea dispozitivului Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 cu partea expozitivă a acesteia.

În paragraful 24 al deciziei, Curtea Constituțională a arătat care este interpretarea conformă Constituției, în sensul că „*prin prisma acestui ultim aspect, întreruperea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale devine eficientă, producându-și efectele, într-o manieră completă, doar în condițiile existenței unor pârgii legale de încunoștințare a persoanei în cauză cu privire la începerea unui nou termen de prescripție*”.

De asemenea, paragraful 28 al deciziei statuează că „*Având în vedere aceste considerente, se impune a fi garantat caracterul previzibil al efectelor dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal asupra persoanei care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, inclusiv prin asigurarea posibilității acesteia de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție. De altfel, data efectuării unui act de procedură ce produce efectul anterior menționat este și data de la care începe să curgă și poate fi calculat noul termen de prescripție. A accepta soluția contrară înseamnă a crea, cu ocazia efectuării unor acte procedurale care nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului și care au ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, pentru persoana în cauză o stare de incertitudine perpetuă, dată de imposibilitatea unei aprecieri rezonabile a intervalului de timp în care poate fi trasă la răspundere penală pentru faptele comise, incertitudine ce poate*

dura până la împlinirea termenului prescripției speciale, prevăzută la art. 155 alin. (4) din Codul penal”.

Efectele deciziei Curții Constituționale se produc direct, chiar și în situația pasivității legiuitorului, astfel că instanțele ce au considerat că, în prezent, cu excepția situației redeschiderii procesului penal, nu mai există cauze de întrerupere a cursului prescripției au procedat greșit. Soluția corectă este aceea în care, prin aplicarea de către instanțele judecătorești în mod direct a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, vor fi considerate ca având efect întreruptiv al prescripției doar actele procedurale care trebuie comunicate suspectului sau inculpatului.

8. Raportul asupra recursului în interesul legii

Referitor la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării și care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, prin raportul întocmit în cauză, judecătorul-raportor a considerat că în cauză nu este întrunită condiția de admisibilitate impusă de art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, întrucât cererea de recurs nu vizează interpretarea legii, respectiv a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, ci stabilirea efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 asupra acestui text de lege.

9. **Înalta Curte de Casație și Justiție**, examinând admisibilitatea sesizării cu recurs în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Potrivit art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, ***pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție sau colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.***

Problema ce a fost soluționată diferit de instanțele de judecată și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să se pronunțe prin intermediul mecanismului de unificare a practicii *a posteriori* a recursului în interesul legii este cea a efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25 iunie 2018, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin *îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză*, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială, minoritară, s-a apreciat că, în prezent, ca efect al declarării neconstituționalității prevederilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, întreruperea cursului prescripției răspunderii penale nu mai este posibilă. S-a arătat că, în lipsa definirii cauzelor de întrerupere a prescripției răspunderii penale, instanța este obligată să aplice dispozițiile referitoare la prescripția răspunderii penale prevăzute de art. 154 din Codul penal, întrucât nu poate să aplice legea prin analogie sau să suplinească lipsa unei reglementări, iar reformularea normei în sensul art. 123 din Codul penal din 1969 ar presupune o reactivare a unei prevederi care a fost abrogată expres prin intrarea în vigoare a noului Codul penal. Mai mult, instanțele de judecată nu au competența de a completa dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, aceasta fiind o prerogativă exclusivă a legiuitorului.

În cea de a doua orientare jurisprudențială, majoritară, s-a susținut, în esență, că efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018 nu se extind asupra întregii instituții a întreruperii termenului de prescripție a răspunderii penale, ci, potrivit considerentelor hotărârii instanței de contencios constituțional, cauza de întrerupere este incidentă numai în ipoteza actelor de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicate suspectului sau inculpatului. Ca atare, dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal au rămas în fondul activ al legislației și continuă să producă efecte, dar singurele acte care pot avea ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale sunt cele care se comunică suspectului sau inculpatului.

Cu privire la posibilitatea ca o asemenea chestiune, care vizează, în fapt, stabilirea efectelor unei decizii pronunțate de Curtea Constituțională, să constituie obiect al analizei Înaltei Curți de Casație și Justiție pe calea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013, instanța de contencios constituțional a statuat, cu valoarea de principiu, următoarele:

„În ceea ce privește competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, care se reflectă în reglementarea infraconstituțională a recursului în interesul legii, aceasta este prevăzută de art. 126 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia «Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale». Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009, că «în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora.» Așadar, competența Înaltei Curți de Casație și Justiție privind soluționarea recursului în interesul legii este dublu circumstanțiată — numai cu privire la «interpretarea și aplicarea unitară a legii» și numai cu privire la «celelalte instanțe judecătorești».

Curtea Constituțională decide asupra constituționalității legilor, în timp ce Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul recursului în interesul legii, decide asupra modului de interpretare și aplicare a conținutului normelor juridice. Pe de altă parte, prin efectele produse, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, inclusiv pentru legiuitor, în timp ce deciziile pronunțate pe calea recursului în interesul legii se adresează judecătorului de la instanțele judecătorești.

Ca urmare, față de textul constituțional de referință al art. 126 alin. (3), sintagma «dezlegarea dată problemelor de drept judecate», cuprinsă în art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală, pe de o parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc, și, pe de altă parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești, iar nu și de către Curtea Constituțională, care este o autoritate distinctă de sistemul judecătoresc. Altfel spus, numai în aceste condiții «dezlegarea dată problemelor de drept judecate» poate fi obligatorie, pentru că numai în aceste condiții poate exista o compatibilitate cu normele constituționale. Orice altă interpretare este în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (1) și (4) din

Constituție, deoarece lipsește de efecte deciziile Curții Constituționale, determinând ca recursul în interesul legii să fie transformat, cu încălcarea Constituției, într-o formă de control al actelor Curții Constituționale.

5. Decizia nr. 8 din 18 octombrie 2010 a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 14 iunie 2011

Contrar prevederilor constituționale ale art. 147 alin. (1) și (4), procurorul general al României a promovat un recurs în interesul legii «cu privire la consecințele Deciziei Curții Constituționale nr. 62/2007[...] asupra activității dispozițiilor art. 205, 206 și 207 din Codul penal». Altfel spus, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost solicitată ca, prin intermediul recursului în interesul legii, să se pronunțe în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale.”

Ulterior acestei decizii, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în mod constant a constatat inadmisibilitatea sesizărilor în care se punea în discuție interpretarea, aplicarea sau stabilirea efectelor unei decizii pronunțate de instanța de contencios constituțional. În acest sens se rețin, spre exemplu:

— Decizia nr. 24 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015: „Efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecății, demers pe deplin posibil și în speța de față.

Pe de altă parte, a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție, în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea clarificării unei dispoziții constatate, în parte, neconstituțională, pe motivul inexistenței unei modificări legislative corespunzătoare în termenul de 45 de zile, înseamnă a ignora limitele prerogativelor instanței supreme, consacrate de art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală. În exercitarea competenței sale constituționale, Înalta Curte poate asigura doar interpretarea și aplicarea unitară a unei norme juridice de către instanțele judecătorești, nicidecum modificarea sau completarea acelei norme juridice, cele din urmă constituind atribute exclusive ale legiuitorului — primar ori delegat.”;

— Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016: „... efectele unei decizii prin care Curtea Constituțională declară neconstituționalitatea unei dispoziții legale sunt expres prevăzute de art. 147 alin. (4) din Constituția României, respectiv ele sunt general obligatorii de la data publicării în Monitorul Oficial și au putere numai pentru viitor. În plus, forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care acesta se sprijină (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), nefiind necesare din această perspectivă alte clarificări.

Cât timp, în prezentarea raționamentului său juridic (paragraful 49 al deciziei), Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, organele care au abilitatea să efectueze acte de supraveghere tehnică și condițiile

pe care trebuie să le îndeplinească, aceasta a furnizat astfel atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale.

Or, în acest context argumentativ neechivoc, a solicita instanței supreme clarificări suplimentare cu privire la aceste aspecte echivalează cu o nesocotire a plenitudinii de jurisdicție a Curții Constituționale în domeniul controlului de neconstituționalitate.

Efectele deciziilor Curții nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectele deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecării, demers pe deplin posibil și în speța de față.”;

— Decizia nr. 4 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 12 aprilie 2017: „sesizarea instanței supreme prin mecanismul de unificare a jurisprudenței prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală pune în discuție, în esență, interpretarea și aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 397 din 15 iunie 2016.

Prin decizia sus-menționată, Curtea Constituțională nu a declarat neconstituționale dispozițiile art. 67 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, ci doar a stabilit care este interpretarea conformă cu Constituția a acestui text de lege. În egală măsură, potrivit jurisprudenței sale, Curtea Constituțională a stabilit, cu referire la sintagma «dezlegarea dată problemelor de drept» cuprinsă în art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală din 1968, care își păstrează valabilitatea și în prezent și se aplică mutatis mutandis și în cazul mecanismului de unificare a jurisprudenței prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală în vigoare, că aceasta «(...) pe de o parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc, și, pe de altă parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești, iar nu și de către Curtea Constituțională, care este o autoritate distinctă de sistemul judecătoresc» (Decizia Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013).

Prin urmare, cum în speță se solicită instanței supreme să se pronunțe asupra interpretării și aplicării unei decizii a Curții Constituționale, iar nu a unei dispoziții legale, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța este și din această perspectivă inadmisibilă.”;

— Decizia nr. 1 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 16 aprilie 2018: „Efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecării, demers pe deplin posibil și în speța de față.

De altfel, Curtea Constituțională, în considerentele Deciziei nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013 a statuat că, în raport cu dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție, «sintagma „dezlegarea dată problemelor de drept judecate”, cuprinsă în art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală (din 1968), pe de o parte, nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc, și, pe de altă parte, nu poate privi decât

interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești, iar nu și de către Curtea Constituțională, care este o autoritate distinctă de sistemul judecătoresc. Altfel spus, numai în aceste condiții „dezlegarea dată problemelor de drept judecate” poate fi obligatorie, pentru că numai în aceste condiții poate exista o compatibilitate cu normele constituționale. Orice altă interpretare este în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție, deoarece lipsește de efecte deciziile Curții Constituționale, determinând ca recursul în interesul legii să fie transformat, cu încălcarea Constituției, într-o formă de control al actelor Curții Constituționale». Or, mutatis mutandis, aceste considerente se aplică și în cazul hotărârilor prealabile.”

Mai mult, în mecanismul de unificare a practicii judiciare prevăzut de dispozițiile art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de curțile de apel Cluj și Constanța cu aceeași problemă de drept ce a determinat formularea prezentului recurs în interesul legii.

Astfel, prin Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 18.348/212/2016, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

1) „Dacă, în interpretarea art. 155 alin. (1) din Codul penal, cauza de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale constând în îndeplinirea unor acte de procedură în cauză își produce efectele numai în cazul oricărui act de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului în desfășurarea procesului penal”.

2) „Dacă actele de procedură îndeplinite anterior publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. 297/26.04.2018 a Curții Constituționale, cu respectarea art. 155 alin. (1) din Codul penal, în forma în vigoare la data efectuării lor, au condus la întreruperea cursului prescripției răspunderii penale în cauzele aflate pe rol”.

Aceeași soluție de inadmisibilitate a fost pronunțată și cu privire la sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori în Dosarul nr. 8.402/211/2016/a2, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

1) „Dacă termenul de prescripție se întrerupe prin actele de procedură comunicate inculpatului sau acesta nu se mai întrerupe, nefiind legiferat în prezent prin ce acte se întrerupe cursul termenului prescripției”.

2) „Dacă actele de întrerupere a cursului termenului prescripției răspunderii penale îndeplinite sub imperiul Codului penal anterior sau al noului Cod penal până la data publicării Deciziei C.C.R. nr. 297/2018 își produc efectele și ulterior acestei decizii”.

În considerentele deciziei s-a reținut că „... fiind investit cu dezlegarea unor chestiuni de drept prin care instanțele de trimitere au solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să stabilească natura, caracterul și efectele unei decizii a Curții Constituționale, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în jurisprudența sa (Decizia nr. 24 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015; Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 28 decembrie 2016, și Decizia nr. 1 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 329 din 16 aprilie 2018) a statuat, pe de o parte, că efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectul deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale, la cazul dedus judecării.

Pe de altă parte, s-a reținut că a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea clarificării unei dispoziții constatate, în parte, neconstituțională, pe motivul inexistenței unei modificări legislative corespunzătoare în termenul de 45 de zile înseamnă a ignora limitele prerogativelor instanței supreme, consacrate de art. 126 alin. (3) din Constituție. În exercitarea competenței sale constituționale, Înalta Curte poate asigura doar interpretarea și aplicarea unitară a unei norme juridice de către instanțele judecătorești, nicidecum modificarea sau completarea acelei norme juridice, cele din urmă constituind atribute exclusive ale legiuitorului — primar or delegat (Decizia nr. 24 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015; Decizia nr. 1 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 16 aprilie 2018, ambele ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală).

În sensul celor statuate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală este și jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, în paragraful nr. 62, reține: «Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența să se pronunțe în legătură cu efectele deciziei Curții Constituționale sau să dea dezlegări obligatorii care contravin deciziilor Curții Constituționale (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013 (...))».

În considerarea celor expuse, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii va respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii declarat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018”.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii declarat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind „interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal privind întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză, ulterior publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018”.

Obligatorie, conform dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 11 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Florin Nicușor Mihalache

ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale candidatului independent Marian-Stanoevici Bogdan-Dragoș-Aureliu,
cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 6.01.2020—17.01.2020 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de candidatul independent Marian-Stanoevici Bogdan-Dragoș-Aureliu, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.

Constatări:

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru Președintele României din anul 2019 contribuțiile electorale au fost în cuantum de 20.000,00 lei, provenind din venituri proprii, iar cheltuielile electorale au fost în cuantum de 42.945,00 lei.

Nu au fost îndeplinite condițiile privind rambursarea cheltuielilor electorale prevăzute de art. 48 alin. (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 57 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, cu modificările ulterioare.

S-a constatat că au fost încălcate prevederile art. 36 alin. (3²) și ale art. 37 din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 17 ianuarie 2020.

Nr. 603.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului Neamul Românesc, cu ocazia alegerilor
pentru Președintele României din anul 2019**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 12.12.2019—17.01.2020 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de Partidul Neamul Românesc, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.

Constatări:

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru Președintele României din anul 2019 contribuțiile electorale au fost în cuantum de 8.000,00 lei, provenind din venituri proprii, iar cheltuielile electorale au fost în cuantum de 8.000,00 lei.

Nu au fost îndeplinite condițiile privind rambursarea cheltuielilor electorale prevăzute de art. 48 alin. (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 57 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, cu modificările ulterioare.

S-a constatat că au fost încălcate prevederile art. 36 alin. (3²) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 20 ianuarie 2020.

Nr. 681.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

